

SAKARI

Sakari ka Asee, waati tia sɔra ba ben sɔmburu kua. Adama ben gari kun s̄a tia. Asee u Isireliba kirɔ kuawa bu ka Yinni Gusunɔn s̄a yeru bani. Ma Sakari u gerua ye ya sia wee ye ya ka handuniagibu kpuro ȳa. Win k̄asi dabi ni u wan s̄ɔ, u tɔmbu kirɔ kua bu ka ḡɔru ḡɔsia. U n̄e, sunɔ win n̄ɔ mw̄eru Gusunɔ u kua, u koo na u bandu di kpa u tɔmbu yaka yorun di.

Sa ko kp̄i su tire ten gari bɔnu ko yiru.

Tire ten kpunaa

1. Sakarin k̄asi ni u wa ka win kirɔba, wiru 1n di sere wiru 8.
2. Ye ya koo koorɔ sia, wiru 9n di sere wiru 14.

SAKARIN K̄ASINU

Yinni Gusunɔ u win tɔmbu sokumɔ bu wurama

¹ Darusin bandun w̄ɔ yirusen suru n̄ɔba itase sɔra Yinni Gusunɔ u ka win s̄mɔ Sakari, Berekian bii, Idon debubu gari kua u n̄e, ² n̄e, Yinni Gusunɔ na ka b̄eɛn baababa m̄aru kua too. ³ Yen s̄ɔ, na b̄eɛ s̄ɔmɔ, i wurama n̄en mi, kpa n̄e, Gusunɔ w̄ollu ka tem Yinni n̄ maa wura b̄eɛn mi. N̄e, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua. ⁴ I ku ka b̄eɛn baababa weena be n̄en s̄mɔ gbiikobu ba n̄en gari s̄ɔwa ba n̄e, bu ben daa k̄sa derio. Adama ba ñ s̄mɔ be swaa daki bu sere man m̄em n̄ɔwa. ⁵ Mana b̄eɛn baaba be, ba w̄a t̄e. S̄mɔ ben tii, ba w̄a sere ka t̄e? ⁶ Aawo, ba gu. Ka m̄e, wooda ka gari yi na n̄en s̄mɔ be w̄e, ba yi b̄eɛn baababa s̄ɔwa, ma ba ḡru

gɔsia ba nɛɛ, nɛ Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni na bu kua nge mɛ na gɔru doke ben daa kɔsan sɔ.

Sakari u dumi wa kāsiru sɔɔ

⁷ Darusin bandun wɔɔ yirusen suru wɔkura tiase, wi ba mɔ Sebati, win sɔɔ yɛnda nnɛse sɔɔra Yinni Gusunɔ u ka win sɔmɔ Sakari, Berekian bii, Idon debubu gari kua kāsiru sɔɔ. ⁸ Wee ye u wa kāsiri te sɔɔ. Wɔkuru, u durɔ goo wa u dum swāa sɔni u ka yɔ dānu ganun suunuɔ, wɔwa gaa sɔɔ. Ma dum swɛɛ ka dum berɔ wurusu ka dum kaaba yi wāa win biruɔ. ⁹ Ma u bikia u nɛɛ, nɛn Yinni, mba dumi yin tubusianu.

Ma Gusunɔn gɔrado wi, u nɔn sɔɔwa u nɛɛ, kon nun yi tubusia. ¹⁰ Yera u nɔn sɔɔwa u nɛɛ, dumi yi, yi sāawa yi Gusunɔ u gɔrima yi ka tem bukiana.

¹¹ Ma dumi yin tii yi gɔrado wi sɔɔwa yi nɛɛ, sa tem bukiana sa wa mɛ kpuro mu wāa bɔri yendu sɔɔ.

¹² Ma gɔrado wi, u nɛɛ, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni, sere saa yerà kaa Yerusalemu ka Yudaban wuu si su tien wɔnwɔndu wa, si a ka mɔru sāa saa wɔɔ wata ka wɔkurun di.

¹³ Ma Yinni Gusunɔ u gɔrado wi wisa ka gari dori yi yi nɔn gɔru yɛmia.

Yinni Gusunɔ

u koo kɔam Yerusalemu gɔsi

¹⁴ Gɔrado wi, u maa nɔn sɔɔwa u nɛɛ, a geruo a nɛɛ, amɛniwa wi, Yinni Gusunɔ u gerua.

U nɛɛ, u Yerusalemu ka Siɔnin kīru mɔ ta kpā.

¹⁵ Mɛya u ka bwese ni nu tii sue mɔru mɔ.

Yellu u raa ka nu mɔru kua fiiko.

Ma nu Yerusalemu kɔsa kua.

¹⁶ Yen sɔna wi, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni u nɛɛ,

u koo Yerusalemun wɔnwɔndu ko.

Ba koo win sãa yeru bani.

Kpa bu Yerusalemun kpɛɛkpɛɛku yĩire.

¹⁷ Win wusu su koo dukia yibu.

U koo maa Yerusalemu nukuru yemiasia.

Kpa u maa ye gɔsi win tiin sɔ.

Wi, Gusunɔ, wɔllu ka tem Yinniwa u yeni gerua.

Sakari u kɔbi nne

ka sekobu nne wa kāsiru sɔɔ

2

¹ Sakari u nɔni seeya ma u maa kɔbi nne wa. ² Ma u gɔrado wi u ka nùn gari mɔ bikia u nɛɛ, kɔbi yirà mini.

Ma u nùn wisa u nɛɛ, kɔbi yi yi Yudaba ka Isireliba ka Yerusalemugibu yarinasiawa mi.

³ Yen biru, Yinni Gusunɔ u maa nùn sekobu nne sɔɔsi. ⁴ Ma u nùn bikia u nɛɛ, mba seko be, ba kobu na.

Ma u nùn wisa u nɛɛ, ba nawa bu ka kɔbi yi tɔya ko, kpa bu yi bɔɔku yi, yi yi Yudan tem wɔri yi mɛn tumbu yarinasia sere ben goo kun kpĩa u ka tii yina.

Sakari u wɛɛ wa kāsiru sɔɔ

⁵ Ye Sakari u maa mɛɛra, yera u durɔ goo wa u wɛɛ yĩirutii neni. ⁶ Ma u nùn bikia u nɛɛ, mana a dɔɔ.

Ma u wisa u nɛɛ, na dɔɔwa n Yerusalemu yĩire n ka yen dɛɛbu ka yen yasum wa.

⁷ Sanam mɛ Gusunɔn gɔrado wi u ka nùn gari mɔ, u susim wee, yera gɔrado goo u maa na u ka wiɔnɔ yinna. ⁸ Ma u nùn sɔɔwa u nɛɛ, a duka doo a aluwaasi wi sɔ a nɛɛ, Yerusalemu ya koo ko wuu gè ba ñ maa gbāraru toosimɔ. Domi gen tumbu ka gen yaa sabenu koo dabia. ⁹ Yinni Gusunɔ u maa nɛɛ, u

ko n sãa nge gbãra dǎogiru Yerusalemu yen sã. Meya
u ko n maa sãa yen bεεε.

Yinni Gusunɔ u be ba raa

kpikiru da soku

¹⁰ Sakari u nεε,

Yinni Gusunɔ u gerua u nεε,
bεε be u raa yarinasia handunian goonu nne ye sɔɔ,
i wurama.

I seema i wurama saa sɔɔ yẽsan nɔm geu gian di.

¹¹ Bεε Yerusalemugibu, bεε be i yoru dimɔ
Babiloniɔ,

i kisirama.

¹² Domi wi, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni u nεε,
yeniban biru,

Yerusalemun bεεε ya koo wurama.

Wee u man gɔriɔ bwese ni nu bεen yãnu guran mi.

U nεε, nù n maa bεε baba,
ya sãawa nge win tiin nɔniya nu baba.

¹³ Wee u koo nu nɔma doke
kpa nu gɔsia bεen yobu.

Saa ye sɔɔra nu koo gia ma Gusunɔ, wɔllu ka tem
Yinniwa u man gɔrima.

¹⁴ Wiya u nεε, bεε Yerusalemugibu, i nuku dobu
kuuki koowo.

Domi u koo na u n ka bεε wãa.

¹⁵ Bwese dabina nu koo wura wi, Yinni Gusunɔn
mi gia yen tɔɔ te,

kpa nu ko win tɔmbu,

kpa u n wãa ka be.

Saa ye sɔɔra i ko i gia ma wi, Gusunɔ wɔllu ka tem
Yinniwa u man gɔrima.

¹⁶ U ko n maa Yuda mɔ tem dεeram me sɔɔ.
U koo maa Yerusalemu gɔsi.

17 Baawure u koo nɔɔ mari Yinni Gusunɔn
 WUSWAAɔ.
 Domi u koo seema win wãa yee dɛɛrarun di.

Sakari u yãku kowo wa

kãsiru sɔɔ

3

¹ Sakari u Yosue yãku kowo tɔnwero wa u yɔ
 Yinni Gusunɔn gɔradon * wuswaaɔ. Ma Setam †
 u yɔ win nɔm geuɔ u ka nùn taare wɛ. ² Ma Yinni
 Gusunɔn gɔrado u Setam sɔɔwa u nɛɛ, Gusunɔ u
 nun gerusi wi, wi u Yerusalemu gɔsa. A n̄ yɛ ma
 Yosue u sãawa nge dãa nɔɔ ge ba wuna dɔɔn di?

³ N deema yãa disinugina Yosue u sebua u ka yɔ
 gɔrado win wuswaaɔ. ⁴ Ma gɔrado wi, u be ba yɔ
 win wuswaaɔ sɔɔwa u nɛɛ, bu Yosuen yãa disinugii
 ni wunɔ. Ma u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, wee na nun
 wunen toranu wuna. Ma na nun tɔɔ baka yãnu
 sebusia.

⁵ U maa wooda wɛ u nɛɛ, bu nùn dawani ye ya
 dɛɛre bɔkusio. Ma ba nùn ye bɔkusia. Ma ba nùn
 yãnu sebusia. Saa ye sɔɔ, gɔrado wi, u yɔ mi. ⁶ U
 Yosue gari yini sɔɔwa u nɛɛ, ⁷ ameniwa wi, Gusunɔ
 wɔllu ka tem Yinni u gerua. U nɛɛ,
 à n s̄imɔ win swɛɛ sɔɔ,
 ma a win woodaba mɛm nɔɔwammɛ,
 wuna kaa win sãa yeru ka ten yaaran sɔmburu
 kpara.

U koo nun kowa be ba win sɔmburu m̄n turo.

Yinni Gusunɔ

* **3:1** Yinni Gusunɔn gɔrado - Ka Heberum ba yorua Yinni Gusunɔ
 tɔna. † **3:1** Setam - Win sɔmbura u ka taare da Gusunɔn wuswaaɔ.

u koo win sɔm kowo naawa

⁸Yosue, wunε yāku kowo tɔnwero,
wunε ka wunεn tɔn be ba sɔ wunεn wuswaaɔ,
i swaa dakio i nɔ.
Tɔn be, ba ko n gina sãawa yĩreru wi u sisin sɔ.
Domi Yinni Gusunɔ u koo win sɔm kowo gɔrima wi
u sãa kp̄ii p̄ɔtura.

⁹Wunε Yosuen wuswaaɔ, u kperu garu yiimɔ.

Wuswεε nɔɔba yiruwɔ ta mɔ.

Win tiiwa u koo yore te sɔɔ.

Kpa u tem mɛn toranu wuna sɔɔ teeru.

¹⁰Wi, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni u nεε,
yen tɔɔ te, i ko i sokuna i nuku dobu ko b̄əri yendun
sɔ b̄εen d̄ãa gb̄aanɔ.

Sakari u dabu wuraguu

ka d̄ãa ye ba m̄ò olifi wa

k̄āsiru sɔɔ

4

¹Gusunɔn gɔrado wi u ka Sakari gari m̄ò u na u
n̄un yamia nge mε ba ra tɔnu dom yamiε. ²Ma u
n̄un bikia u nεε, mba a waamɔ mi.

Ma u n̄un wisa u nεε, wuran dabuwa na waamɔ
gɛn wɔllɔ ba wekeru garu sɔndi. Weke te, ta k̄aanu
nɔɔba yiru mɔ. Nin wɔllɔwa ba fitilɔnu sɔndi tia tia.
K̄ãa nin min diya gum mu ra ka de fitila nin mi.

³Olifin d̄ãnu yiru ya w̄ãa weke ten b̄akuɔ. Teeru
n̄ɔm d̄waru gia, teeru maa n̄ɔm geu gia.

⁴Ma Sakari u wure u gɔrado wi bikia u nεε, yinni,
mba yeniba kp̄uron tubusianu.

⁵Ma Gusunɔn gɔrado u nεε, a ñ yen tubusianu yẽ?

6a Ma Sakari u nεε, aawo, yinni. Ma gɔrado u nεε, 10b fitila nɔɔba yiru ye, ya s̄awa Yinni Gusunɔn nɔni yi yi tem bukianamɔ.

11 Ma Sakari u maa nεε, mba olifin d̄anu yiru ye ya w̄a dabu gen nɔm geuɔ ka gen nɔm d̄warɔ min tubusianu.

12 U maa bikia u nεε, mba olifin k̄aanu yiru yen tubusianu ni nu w̄a dabun k̄aanu yiru yen b̄akuɔ, min di gum kokumɔ nge wura.

13 Yera u wisa u nεε, a n̄ nin tubusianu yē?

Ma u nεε, aawo, Yinni.

14 U n̄n wisa u nεε, nu s̄awa t̄ambu yiru be na gɔsa ba nε, tem kpuron Yinni s̄amɔ.

Nɔɔ mwεεnu Sorobabelin s̄

6b Yera u maa nεε, wee ye Yinni Gusunɔ u Sorobabeli s̄ɔmɔ. U nεε, n n̄ mɔ ka wi, Sorobabelin dam n̄ kun mε ka win yiikowa u koo kp̄i u s̄amburu ko.

Adama ka wi, Gusunɔn Hunden dama.

Wi, w̄ollu ka tem Yinniwa u yeni gerua.

7 U maa nεε,

Sakari, mba n da n guu baka te ta w̄a Sorobabelin wuswaaɔ.

Sorobabeli wi, u koo tu k̄ɔra

kpa u kpee geeru yara

te ba koo s̄andi s̄a yerun wii kpiirɔ.

Saa ye s̄ɔɔ, t̄ambu ba koo nuku dobun kuuki ko ba n m̄ɔ

anna a kpee buraru wa.

8 Yinni Gusunɔ u maa Sakari s̄ɔwa u nεε,

9 Sorobabeliwa u dii ten kp̄εkp̄εku sw̄i.

Wiya u koo maa ten bana wiru go.

Saa ye sɔɔra nen tɔmbu ba koo gia ma ne, Gusunɔ
wɔllu ka tem Yinniwa na nun gɔrima.

10a Yen sɔ, bu ku sɔmbu ten tore gɛm

baa tɔ n sɔan na piibu.

Ba koo nuku dobu ko

bɔ n wɛɛ wa

yi ba ra ka ganan dɛndabu mɛɛri

Sorobabelin nɔmaɔ.

Sakari u tireru wa ta yɔɔwa

5

¹ Sakari u maa nɔni seeya kɔsiru sɔɔ ma u tire
kureru garu wa ta yɔɔwa. ² Ma Gusunɔn gɔrado u
nɔn bikia u neɛ, mba a waamɔ mi.

Ma u nɔn wisa u neɛ, tire kureru gara na waamɔ
ta yɔɔwa. Ten dɛɛbu sɔawa gɔm soonu yendu. Ten
yasum maa gɔm soonu wɔkuru.

³ Yera u nɔn sɔɔwa u neɛ, bɔriya ta sɔɔwa yi yi koo
yabi tem mɛ kpuro sɔɔ. Ten bee tiaɔ, ba yoruawa
ma ba koo gbɛnɔbu kpuro gira minin di. Bee tiaɔ
maa ba koo be ba ra bɔri weesugii ko gira. ⁴ Gusunɔ
wɔllu ka tem Yinnin tiywa u koo de bɔri yi, yi na
kpa yi gbɛnɔbun yɛnusu di ka sere be ba ra ka Yinni
Gusunɔn yɛsiru bɔre kam. Miya yi koo sina yi yin
wɔa yeru ko kpa yi ben dirun kpɛɛkpɛɛku ka ten
kpenu di.

Sakari u tɔn kurɔ goo wa

kɔsiru sɔɔ

⁵ Gusunɔn gɔrado wi, u Sakari susi ma u neɛ, a
nɔni seeyo a wa ye ya yarim wee.

⁶ Ma u nɔn wisa u neɛ, mba mi.

Ma u nεε, birera mi, ta yarim wee tɛ sɔɔ tem min tɔmbu kpuron toranu yiba.

⁷ Sanam mε bire ten wukiritia ye ba kua ka pεεrum ya wukiara, yera u kurɔ goo wa u sɔ ten sɔɔwɔ. ⁸ Ma gɔrado wi, u nεε, kurɔ wi, u sɔawa toranu.

Ma u wure u kurɔ wi taare bire ten sɔɔwɔ, ma u wukiri. ⁹ Ye u maa nɔni seeya wɔllɔ, yera u kurɔbu yiru gabu wa kāsiru sɔɔ. Kurɔ be, ba kasi mɔ nge kpakpayε, ma woo ga yi suamɔ. Ma ba na ba bire te sua ba ka da wɔllɔ. ¹⁰ Ma u gɔrado wi bikia u nεε, mana ba ka tu dɔɔ. ¹¹ U nùn wisa u nεε, ba ka tu dɔɔwa Babilonin temɔ. Miya ba koo tu diru bania. Bà n tu bana ba kpa, kpa bire te, ta n wāa mi.

*Sakari u tabu keke nne wa
kāsiru sɔɔ yi dumi gawe*

6

¹ Sakari u maa nɔni seeya ma u tabu keke nne wa yi dumi gawe yi yariɔ guunu yirun baan di. Guu ni, nu sɔawa sii ganduginu. ² Tabu keke gbiikaa, dum swɛɛya yi gawe. Yiruse, kɔnkɔrɔba. ³ Itase, kaaba. Nnεse, dumi yi yi bau swāasu mɔ. ⁴ Ma u gɔrado wi u ka nùn gari mɔ bikia u nεε, berà mi nen Yinni.

⁵ U nùn wisa u nεε, wɔllun goonu nnen wosa si su raa wāa Gusunɔ, tem kpuron Yinnin bɔkuɔ. Siya su tɛ doonɔ.

⁶ Dum kɔnkɔrɔ be ba tabu keke yen tia gawe mi, ba dɔɔwa sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. Ma dum kaa be, ba swīi. Adama dum bau swāasugii yi, yi dɔɔwa sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia. ⁷ Dum swɛɛ yi, yi yara ma yi kana yi da yi tem bukiana. Ma gɔrado wi, u yi sɔɔwa u nεε, yi doo yi tem mε bukiana.

Ma yi tem me bukiana. ⁸ Gɔrado wi, u nùn soka u nee, a meerio a wa. Dumi yi yi da sɔɔ yɛsan nɔm geu gia mi, yi Gusunɔn mɔru suresiawa bera mi.

Ba koo Yinni Gusunɔn

sãa yeru seeya

⁹ Yinni Gusunɔ u Sakari sɔɔwa u nee, ¹⁰ a yoo beni, Helidai ka Tobiya ka Yedayan kɛnu mɔɔ kpa a da Yosiasi, Sofonin biin yɛnuɔ mi yoo be, ba wãa sanam me ba tunuma Babiloniɔ. ¹¹ Kpa a sii geesu ka wura sua a ka sina furɔ ko ge kaa doke Yosue, yãku kowo tɔnwerɔ, Yosadakin biin wirɔ. ¹² Kpa a nùn sɔ a nee, ameniwa ne, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni na gerua. Na nee,

goo wãa wi ba mɔ kp̄ii pɔtura.

Saa win min diya wãara koo yari

kpa u nen sãa yee te bani.

¹³ U koo sina yãnu sebe,

kpa u sina win sina gɔnaɔ u tɔmbu kpara.

Yãku kowo ko n wãa win bɔkuɔ

kpa ba n nɔɔ tia sãa mam mam.

¹⁴ Sina furɔ ge, ga ko n wãawa ne, Yinni Gusunɔn sãa yerɔ. Geya ga koo de bu Helɛmu ka Tobiya ka Yedaya ka Hɛni, Sofonin bii yaaya.

¹⁵ Ma Sakari u nee, be ba wãa n toma, ba koo na bu sãa yee te bani. Saa ye sɔɔra ba koo gia ma ne, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinniwa na nun gɔrima.

Yeni kpuro ya koo koorawa ì n ne, Gusunɔ beɛn Yinnin gere mem nɔɔwa mam mam.

Nɔɔ bɔku te ba ka

Yerusalemun bansu yaayamɔ

7

¹ Darusin bandun wɔ̃ɔ nnese sɔɔ, yen suru nɔ̃ɔba nnese wi ba mɔ̃ Kisilun sɔ̃ɔ nnese sɔ̃ɔra Yinni Gusunɔ̃ u ka Sakari gari kua u nɛɛ, ² Beteligibu ba raa Saresɛɛ ka Regemu Mɛlɛki ka gabu gɔ̃ra Gusunɔ̃ wɔ̃llu ka tem Yinnin s̃aa yerɔ̃ bu ka win durom kana. ³ Kpa bu maa ỹaku kowobu ka win sɔ̃mɔ̃bu bikia b̃a n ko ba n sumɔ̃n na, kpa ba n nɔ̃ɔ bɔ̃kua wɔ̃ɔn suru nɔ̃ɔbuse kpuro sɔ̃ɔ nge mɛ ba mɔ̃ tɛɛbun di.

⁴ Yerɔ̃ Gusunɔ̃, wɔ̃llu ka tem Yinni u Sakari sɔ̃ɔwa u nɛɛ, ⁵ a ỹaku kowobu ka tɔ̃n be kpuro wisio a nɛɛ, saa wɔ̃ɔ wata ka wɔ̃kurun di, ba ra nɔ̃ɔ bɔ̃ke kpa ba n w̃aa nuku sankiranu sɔ̃ɔ wɔ̃ɔn suru nɔ̃ɔbuse ka nɔ̃ɔba yiruse sɔ̃ɔ.

Adama ba n̄ ye mɔ̃ bu ka man bɛɛɛ wɛ.

⁶ B̃a n maa dimɔ̃, ba n̄rumɔ̃, ben tiin s̃ɔ̃na.

⁷ Yellu, nɛ, Yinni Gusunɔ̃ na tɔ̃mbu kirɔ̃ kua ka gari yinin bweseru nɛn sɔ̃mɔ̃ gbiikobun min di. Saa ye sɔ̃ɔ, Yerusalemu ka wuu si su ka ye sikerɛnɛn tɔ̃mbu ba w̃aa b̃ari yɛndu sɔ̃ɔ, ma tɔ̃mba yiba s̃ɔ̃ yɛsan nɔ̃m d̄waru gia ka wɔ̃waa.

⁸⁻⁹ Gusunɔ̃ wɔ̃llu ka tem Yinni u maa Sakari sɔ̃ɔwa u nɛɛ, a tɔ̃n be gari yini yaayasio yi yi nɛɛ, bu tɔ̃mbu sirio dee dee, kpa ba n tɔ̃n geeru ka wɔ̃n wɔ̃ndu m̄ɔ̃sinɛ.

¹⁰ Bu ku gɔ̃minibu ka gobekuba

ka sɔ̃bu ka s̃aarobu dam d̄ɔ̃re.

Bu ku maa ben winsim k̄ɔ̃sa bwisikusi.

¹¹ Adama ba n̄ gari yi swaa sue. Ba swaa taayawa.

¹² Ma ba ben ḡrusu b̄ɔ̃biasia nge kpee kpikuru. Ba n̄ nɛ, Gusunɔ̃ wɔ̃llu ka tem Yinnin wooda ye swaa daki, ye na bu wɛ saa nɛn sɔ̃mɔ̃bun min di, be nɛn

Hunde u ka gari kua. Ma ben swaa taa bi, bu man m̄ru kua too.

¹³ Sanam m̄ na bu soka, ba ñ wisa.

Yen s̄na n̄n tii na ñ maa bu wisa sanam m̄ ba man somiru kana.

¹⁴ Yen s̄na na bu yarinasia bwesenu kpuron suunu s̄o ni ba ñ daa ȳ.

Ma ba ben tem deri dirum goo ku ra maa sare mi.

Ma tem gem m̄, mu kua bansu.

N̄, Gusun̄ w̄llu ka tem Yinniwa na yeni gerua.

Yinni Gusun̄ u koo

Yerusalemu wesia nge yellu

8

¹ Gusun̄ w̄llu ka tem Yinni u gerua u n̄, n̄,

² n̄n nisinu kp̄a Yerusalemun s̄.

Domi na ye k̄i gem gem.

³ Yen s̄na na n̄, kon wura Yerusalemu ye s̄o kpa na n̄ w̄a mi.

Ba koo ye soku wuu gemguu.

Kpa bu maa n̄, Gusun̄ w̄llu ka tem Yinnin guu te soku guu d̄eraru.

⁴ Dur̄ t̄k̄nu ka kur̄ t̄k̄nu

nu koo ka d̄eki s̄ima

kpa nu na nu sina yen batumaba s̄o.

⁵ Bii aluw̄asiba ka bii w̄ndiaba

ba koo yibu yen batuma be s̄o

ba ñ d̄weebu m̄.

⁶ Isireli be ba tien n̄ni s̄o,

ya ko n̄ s̄a nge ye ya kun kp̄e yu kooru.

Adama n̄, Gusun̄ w̄llu ka tem Yinni,

kon kp̄i n̄ maamaaki ye ko.

N̄na na yeni gerua.

7 Wee na nen tambu faaba mɔ̀
be ba wãa sɔɔ yari yerɔ ka sɔɔ duu yerɔ.

8 Kon ka bu wurama kpa bu sina Yerusalemuɔ
ba n sãa nen tambu
kpa na n maa sãa ben Yinni gemgii
wi u naane mɔ.

9 Wee ye ne, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni na gerua.
Na nee, i wɔrugɔru koowo
bɛɛ be i nua gisɔ ye nen sɔmɔbu ba gerua
sanam me ba nen sãa yee ten kpɛɛkpɛɛku swĩ.

10 Domi yellu, goo ku ra win sɔmburun kɔsiaru wa.
Goo ku ra maa yaa sabe ni nu nùn sɔmburu kuan
kɔsiaru wɛ.

Saa ye sɔɔ, goo ku ra yari.
Goo ku ra maa du ka bɔri yɛndu yiberɛban sɔ.
Domi na tambu yɔsuwa bu ka wɔrina.

11 Adama tɛ, na n maa Isireli be ba tie kuamme nge
me na kua yellu.

Ne, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinniwa na yeni gerua.

12 Kon de bɔri yɛndu tu duwa tem sɔɔ kpuro.
Resem ya koo ma.

Gura ya koo ne
kpa tem mu dɛanu ko.

Doma nini kpurowa kon Isireli be ba tie kua.

13 Bɛɛ Yudaba ka Isireliba,
wee i kua bwese te na bɔrusi bwesenun suunu sɔɔ.
Adama tɛ, kon bɛɛ faaba ko
kpa i n sãa domarugibu tɔmbun suunu sɔɔ.
Yen sɔ, i ku berum ko.

I de i n wɔrugɔru mɔ.

14 Ameniwa ne, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni na
gerua.

Na nee, na raa gɔru doke n bɛɛ kɔsa kua
yèn sɔ bɛɛn baababa ba nen mɔru seeya.

Na n̄ daa gõru gõsie n ye kãbia.

¹⁵ Adama tẽ, na gõru doke
n Yerusalemu ka Yudan tem kpuro gea kua.
Yen sã, i ku b̄erum ko.

¹⁶ I ka gari yini sãmburu koowo.
Yiya, baawure u n da win winsim gem sã.
Kpa i n da baawure siri gem sã
i n ka wãa b̄eri yendu sã.

¹⁷ I ku goo kãsa kua.
I ku b̄eri weesugii ko.
Domi yeniba kpurowa na tusa.
N̄e, Yinni Gusunãwa na yeni gerua.

Nã b̄akurun t̄oru ta koo

gõsira nuku dobun t̄oru

¹⁸ Gusunã wãllu ka tem Yinni u n̄e, ¹⁹ nã b̄aku
ni i ra ko suru n̄ese sã ka suru nãbuse sã ka
suru nãba yiruse sã ka suru w̄akuruse sã, nu koo
gõsira nuku dobun t̄õnu Yudaã. Ni sãra ba ko n da
t̄õ bakanu di.

Adama yeba kpuro sã, i de i gem ka b̄eri yendu
kã.

²⁰ Na maa wure na n̄e,
tãmbu ba koo na Yerusalemuã
saa wusu dabinun di.

²¹ Wusu gasun tãmbu ba koo gasun tãmbu sã bu
n̄e,
bu da bu n̄e, Gusunã wãllu ka tem Yinnin durom
kasu Yerusalemuã
kpa bu man sã.

²² Geema, bwese dabinu ka maa bwese ni nu dam
mã
nu koo na nu n̄en durom m̄e kasu
kpa nu man sã.

²³ N̄e, Gusunã wãllu ka tem Yinni na n̄e,

yen tã te, bweseru baatere sã,
 tãmbu wãku wãkubu ba ko n Yuu turon yabe soo
 neni
 ba n m̀, ba koo ka ǹn da.
 Domi ba nua ma nε, Gusunã na wãa ka wi.

ISIRELIBA KA BWESE TUKUNU

Yinni Gusunã

u koo bwese ni nu tie siri

9

¹ Ameniwa Yinni Gusunã u gerua Hadarakin tem
 sã u nεε,

kon wuu ge ba m̀ Damasi siri.

Domi nen nãni wãa tãmbu sã
 nge mε yi wãa Isireliban bwese keri kpuro sã.

² Kon maa Hamati ye ya wãa Damasin tem nã bura
 yeran tem siri

ka Tiri ka sere maa Sidoni,
 baa mε wuu sin tãmbu ba bwisi m̀.

³ Tiri ye, ya wãa gbãra damgirun suunu sã.

Mεya ya gobi guramã nge tua.

Ma ya wura guramã nge p̀tãkã.

⁴ Adama nε, Yinni Gusunã, kon ye kpuro mwa.

Kon yen dam sure nim wãku sã

kpa n de yu dã mwaara.

⁵ Asikalonigibu ba koo ye wa

kpa bu berum duura.

Kon de tem yiiri bakabu bu Gasa wãri,

kpa Ekoronigibun yiyãbu kpuro bu kam ko.

Gasa ya koo sunã bia.

Goo kun ko n maa wãa Asikalonio.

⁶ Sãbu ba koo na bu sina Asidãduã.

Kpa n Filisitiban tii suabu kpeerasia.

⁷ Ba n maa yem dimã.

Ba n̄ maa būu yāku dīanu dimə.
 Ba koo kowa n̄e, Gusunən tambu nge Yudaba
 kpa Ekoronigibu ba n̄ maa s̄aa n̄en tambu
 nge m̄e Yebusiba ba kua.

⁸ Kon n̄en sansani gira n̄ ka n̄en s̄aa yeru sikerena.
 Kpa yiber̄e be ba daamə ba wuramamə bu ku raa ye
 w̄ori.
 Dam dioba kun maa sarə mi.
 Domi n̄en n̄oni w̄aa mi.

Sunə wi u ka b̄ari yendu sisi

⁹ B̄e Siōnigibu, i nuku dobun kuuki koowo.
 B̄e Yerusalemugibu, i ȳer̄io nuku dobun s̄.
 Wee b̄een sina boko u sisi b̄een mi.
 U s̄awa gemgii ka faaba kowo.

U n̄ tii sue.

K̄et̄eku buuwa u s̄oni.

¹⁰ Kon de tabu k̄ēe yi kpe Efaraimun temə
 kpa dumi ka t̄en ni ba raa ka tabu kua yu kpeera
 Yerusalemuə.

Sunə wi, u koo ka bwesenu b̄ari yendu naawa.

U ko n̄ bandu diiwa nim w̄oku geen di

sere ka nim w̄oku giə,

saa maa daa te ba m̄ə Efaratin di n̄ ka da handunian
 goonu n̄ne s̄ə.

Pirisəmban karabu

¹¹ Yinni Gusunə u n̄e,
 n̄en arukawani ye na ka b̄e b̄okuan s̄,
 ma i ye sire ka yāku yaa yem,
 kon b̄een yobu yara d̄ok̄o kpirirun di te ta n̄ nim m̄.

¹² B̄e yobu, b̄e be i ȳiyə bakabu m̄,
 i wuro b̄een wusə si su gb̄aranu m̄.

Na maa b̄e n̄əsiamə ma kon b̄e domaru kua
 nge yellugirun n̄en yiru.

¹³ Kon Yuda dendi nge tendu.

Kpa Efaraimu ya n sāa ten sēenu.

Yerusalemu, kon wunen bibu sua bu Gereḱiba tabu
wōri.

Kon bu kowa nge tabu durō damgiin takobi.

¹⁴ Ne, Yinni Gusunō, kon tii sōosi wōllō.

Nen sēu ga koo doona nge guru maakinu.

Kon kōba so,

kpa n sarama guru woo bōkō sō,

ge ga wee saa sō yēsān nām dwaru gian di.

¹⁵ Ne, Gusunō, wōllu ka tem Yinni, kon nen tōmbu
kōsu.

Ba koo ben yiberēba kamia bu ben kpurantēnun
kpenu kāsuku.

Kon de yiberē ben yem mu yari nge tam,

ṅ kun mē nge yāku yaa yem mē mu ra gbēeru yibu

bu yēka yāku yerun kāanō.

¹⁶ Yen tō te, kon nen tōmbu faaba ko

nge mē yāa kparo u ra win yāanu faaba ko.

Ba koo balli ben temō nge kpee gobigii

ni ba mani sina furō sō.

¹⁷ Tem miya doo nōoru ka buram mu ko n wāa.

Alikama ka tam koo de aluwaasiba ka wāndiaba ba
n dam mō.

Gusunō turowa sāa Yinni

10

¹ I Yinni Gusunō kanō u bēē tom buruku gura kē.

U koo de guru woo gu na

kpa guru baka yu nē.

Kpa yakasu su kpi baama.

² Domi būu nīn bwāarokunu ba mō Terafimu nu
weesu mō.

Sōrobu ba kāsi weesuginu waamō.

Ben dosusu su sãawa weesu.
 Sin nuku yemiasiabu sãawa kam dirum.
 Yen sõna ba sirene nge yaa sabenu.
 Ba wɔnwɔndu soore,
 domi ba ñ kparo mɔ.

Yinni Gusunɔ

u koo win tɔmbu yakia

³ Yinni Gusunɔ u neɛ,
 na ka kparo tuko be ba nen tɔmbu kpare mɔru mɔ.
 Be, be ba sãa nge bonu mi, kon bu wɔrima.
 Domi ne, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni
 na nen tɔmbu Yudaba naawa.
 Kon bu dendiwa tabu sɔɔ nge dum girimagia.
⁴ Ben min diya sinambu ba koo yari.
 Kpa ba n dam mɔ nge gani gɔmburun kperu,
 ñ kun mɛ nge kuu bekurugirun gbere,
 ñ kun mɛ nge ten te ba ra ka tabu de.
⁵ Ba ko n sãawa nge tabu durɔ damgii
 be ba ben yiberɛba taakumɔ swɛɛ sɔɔ nge pɔtɔkɔ.
 Ba koo tabu ko yèn sɔ ne, Yinni Gusunɔ ko na n ka
 bu wãa.
 Ben yiberɛ be ba dumi yɔɔwa ba koo sekuru wa.
⁶ Kon Yudaba tãsisia,
 kpa n Isireliba wɔra.
 Kon ka bu wurama,
 domi na ben wɔnwɔndu mɔ.
 Ba ko n sãawa nge be na ñ daa biru kisi.
 Domi nɛna na sãa Gusunɔ ben Yinni.
 Kon ben kanaru mwa.
⁷ Efaraimuba ba ko n sãawa nge tabu durɔ damgibu.
 Ba ko n nuku dobu mɔ nge wi u tam nɔra.
 Ben bibu ba koo ye wa kpa bu nuku dobu ko.
 Ba koo nuku dobu ko ne, Yinni Gusunɔn sɔ.

⁸ Kon wia ko bu ka mennama.
 Domi nena na bu yakiamə.
 Ba koo dabia nge yellu.

⁹ Kpa n de ba n pusa bwesenun suunu sɔɔ.
 Mi ba wāa n toma mi,
 ba ko n da man yaaye min di.
 Kpa ba n wāa mi ka ben bibu.
 Yen biru, ba koo wurama.

¹⁰ Kon de bu wurama saa Egibitin di.
 Kon bu mennama saa Asirin di.
 Kpa n de bu wurama Galadiə ka Libaniə.
 Batuma kun bu turi.

¹¹ Ba koo nim wɔku tɔbura mi ba nuku sankiraru
 wa.

Gusunɔ u koo gen nim kurenu so,
 kpa Nilun daarun nim mu gbera.
 Asirigibun tii suabu koo kpe.
 Kpa Egibitigibun bandu tu nɔru ko.

¹² Kon nen tɔmbu tāsisiə.
 Kpa ba n sīimə ka nen yīsiru.
 Nɛ, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua.

Ba damgibu kəsuka

11

¹ Bɛɛ Libanigibu, i bɛɛn kənnɔsu kenio
 kpa dɔɔ u bɛɛn dāa ye ba mɔ sɛduru di.

² Bɛɛ dāa ye ba mɔ sipɛɛɛ, i weeweenu koowo.
 Domi sɛduruba ba wɔruka.
 Be ba tii sue mi, ba kpeera.

Bɛɛ Basanin dāa bakanu, i weeweenu koowo.
 Domi dāa sɔɔ ge ba n daa kpɛ bu du ga wɔruka.

³ Kparobu ba wuri mɔ,
 domi ben bɛɛɛɛ ya kpa.
 Gbee sinansu su kukirimə,

domi Yuudenin dāa sōn beere ya kpa.

Kparobu yiru

⁴ Ameniwa Yinni Gusunə u Sakari sōwa. U nee, a yāanu kparo ni ba koo go. ⁵ Be ba nu dwemə ba goomə ba n̄ bu seeyasiamə. Be ba maa nu daramə ba m̄, ba ne, Gusunə siara, domi ba gobi m̄. Nin kparobu ba ku ra maa ka nu yine. ⁶ Ne, Yinni Gusunə na n̄ maa tɔmbun wɔnwɔndu m̄ tem me sɔ. Kon baawure beriya win winsim n̄muə ka win sunən n̄muə. Ba koo ben tem arumani gurawa. Na n̄ maa bu wɔramə ben yiberēban n̄mun di.

⁷ Yera Sakari u yāanu kparabu wəri ni ba koo go. Yāa niya nu kōsuru bo. Ma u kpara deki yiru kasu. U tia soka durom, tia maa n̄ɔ tia. Ma u da u yāa ni n̄ɔri. ⁸ Suru tian baa sɔ u nin kparobu ita go. Ma u ka nu tii kpara u temanabu kpana. Ma nin tii nu n̄n tusa. ⁹ Ma u nee, na n̄ maa nu kparamə. Nin ni nu koo gbi, nu gbio. Ni nu koo maa tiara nu tennə.

¹⁰ Ma u win deka ye u soka durom bɔka u ka sōsi ma u win arukawani kusia ye u raa ka bwesenu kpuro b̄ku. ¹¹ Yen t̄ɔ tera u arukawani ye kusia. Ma yāa kōsu ni nu n̄n m̄era mi, nu gia ma Yinni Gusunən gariya yi kooramə. ¹² Ma u bu sōwa u nee, yā n̄ bu w̄ere, bu n̄n k̄siaru w̄eyɔ, ya kun maa bu w̄ere, bu derio.

Yera ba sii geesun gobi t̄na yīra ba n̄n k̄sia. ¹³ Ma Yinni Gusunə u n̄n sōwa u nee, a sii geesun gobi t̄na ye ba m̄era bure mi, m̄m̄ə w̄eyɔ.

Ma u gobi yi sua u yari Gusunən s̄a yerɔ yi ka ko m̄m̄əgii. ¹⁴ Yen biru, u maa win kpara deka yiruse ye u soka n̄ɔ tia mi, bɔka u ka sōsi ma Yudaba ka Isireliban baa sɔ n̄ɔ tia maa sari. ¹⁵ Yinni Gusunə

u maa nùn sǎwá u nɛɛ, a kparo nge kparo gari bákǎ.
 16 Domi kon kparo goo seeya tem mɛ sǎǎ, wi u kun
 yǎanu nǎǎrimǎ ni nu gǎǎ dǎǎ. U ñ nin binu kasum
 dǎǎ. U ñ ni nu mɛɛra wa tim kuammɛ. Mɛya u ñ
 maa ni nu bwǎa do nǎǎrimǎ. Adama u koo ni nu
 gum mǎn yaa tem sere ka nin kǎriǎ.

17 Bǎrurowa kparo gari bákǎ wi u yǎanu derimǎ.
 Takobi yu win gǎseru ka win nǎm geun nǎnu
 kǎsukuo,
 kpa gǎse te, tu gbera kpa nǎnu ge, gu gbi.

Yinni Gusunǎ

u koo Yerusalemu yakia

12

1 Gari yi Yinni Gusunǎ u gerua Isireliban sǎ wee.
 Wi, wi u wǎllu ka tem mǎma,
 ma u maa tǎnu hunde dokea
 2 u nɛɛ, na Yerusalemu kua nge nǎra ye ya nɛn mǎru
 yiba nge tam. Ya koo bwese ni nu ka ye sikerene
 woo tiro kpǎɛ. Woo tiro ge, ga koo Yudaba kpuro
 nɛnɛ bà n Yerusalemu tarusi. 3 Tǎǎ te sǎǎ, kon
 ye gǎsia nge kpee bakaru. Be ba kǐ bu tu sua ba
 koo mɛɛra wa. Handunian bwesenu kpuro nu koo
 mɛnna nu tu wǎri. 4 Yen tǎǎ te, Yinni Gusunǎ u nɛɛ,
 kon ben dumi woo tiro kpǎɛ kpa n yin maasǎbu
 nǎni swǎaru kpǎɛ, kpa n bwese tukunun dumi
 wǎkoru kpǎɛ. Adama kon Yudaba kǎsu. 5 Yudan
 wirugibu ba koo nɛɛ, Yerusalemugiba ba sǎa ben
 dam nɛ, Gusunǎ ben Yinnin sǎ, nɛ wi na wǎllu ka
 tem mǎ. 6 Yen tǎǎ te sǎǎ, kon Yudaban wirugibu
 kowa nge dǎǎ boko dǎa sǎwǎ, ñ kun mɛ nge wii
 bǎn tèn dǎǎ ba sǎka dǎa bǎkunu sǎǎ. Ba koo bwese

ni nu ka bu sikerene kamiawa mam mam. Adama Yerusalemugibu ba ko n sōwa ben temo.

⁷ Ne, Yinni Gusuno kon Yudaban yenusu faaba ko, kpa Dafidin yennun beere ka Yerusalemugibun beere yu ku raa Yuda be ba tiegia kera. ⁸ Yen tso te, kon Yerusalemugibu kōsu. Be sso, wi u kun daa dam mo, u koo dam kowa nge Dafidi. Kpa Dafidin yenugibu ba n saa nge Gusunan gorado wi u yo ben wuswaa.

Ba gao wooru so

tem me kpuro so

⁹ Yen tso te, kon kookari ko n bwese ni kpuro go ni nu Yerusalemu wanim wee. ¹⁰ Kon de Dafidin yenugibu ka Yerusalemugibu ba n wanwandu mo kpa ba n da kanaru ko, kpa bu gasirama nen mi, ne wi ba yaasa saka. Ba koo man swisi nge win bii teereru ta gu. Ba koo swiwa ka nuku sankira bakanu nge win bii gbiikoo u gu. ¹¹ Yen tso te, nuku sankiraru ta ko n kpa Yerusalemu nge te ba kua Hadadirimon so Megidon wawa. ¹² Tem me kpuro so, ba ko n gao wooru sowa yenu ka yenu. Dafidin yenugibu, kurabu ka durabu nenem. Natanin yenugibu, kurabu ka durabu nenem. ¹³ Lefin yenugibu, kurabu ka durabu nenem. Simain yenugibu, kurabu ka durabu nenem. ¹⁴ Nge meya yenu si su maa tien tambu ba ko n gao wooru so nennenska, kurabu ka durabu nenem.

13

¹ Yen tso te, bwia gaa ya koo yari yu ka Dafidin yenugibu ka Yerusalemugibun toranu waka.

Yinni Gusuno u koo

win sɔmɔ weesugibun

bwāarokunu kəsuku

² Yen tɔɔ te, nɛ, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni kon bñunun yĩsinu kpeerasia tem mɛ sɔɔ kpa bu ku raa maa nu yaaya. Kon maa nɛn sɔmɔ weesugii be ba bñu sãarun kĩru mɔ mi wuna. ³ Goo ù n gari weesugii mɔ, win tundo ka win mɛro ba koo nùn sɔwa bu nɛɛ, kaa gbi. Domi a weesu mɔwa ka Yinni Gusunɔn yĩsiru. Kpa tundo wi, ka mɛro wi, bu nùn takobi sɔku bu go sanam mɛ u gari yi mɔ.

⁴ Yen tɔɔ te, Gusunɔn sɔmɔbu ba koo sekuru wa ben kãsi weesuginun sɔ. Bã n gari mɔ, ba ñ maa yabe sansuginu sebumɔ bu ka tɔmbu nɔni wɔke.

⁵ Ben baawure u koo nɛɛwa, u ñ sãa Gusunɔn sɔmɔ. Wi, gbaa wukowa. Domi ba nùn dwawa saa win piiburun di. ⁶ Bã n nùn bikia ba nɛɛ, mana u sere mɛɛra yeni wa ye ya wãa win nɔmaa, kpa u wisi u nɛɛ, u ye wawa win bɔrɔ kĩnasibun yenuɔ.

Ba koo gia ma

Gusunɔwa u sãa Yinni

⁷ Gusunɔ, wɔllu ka tem Yinni u nɛɛ, takobi, a nɛn kparo wi na kua nɛn bɔɔ wɔrio. A nùn goowo kpa yãanu nu yarina, kpa n ni nu kun dam mɔ wɔri.

⁸ U maa nɛɛ, bã n tem mɛn tɔmbu bɔnu kua suba ita, yen suba yiru ya koo gbi kpa sube tee teni tu tiara. ⁹ Kon sube tee te dɔɔ doke kpa n tu sɔwa nge mɛ ba ra sii geesu sɔwe. Kon tu sɔwawa nge mɛ ba ra wura sɔwe. Ta koo nɛn yĩsiru soku kpa n tu wurari. Kon tu sɔ n nɛɛ, ta sãawa nɛn tɔmbu. Kpa ten tii tu maa nɛɛ, na sãawa Gusunɔ ten Yinni.

Yinni Gusunɔn t̄ru

14

- ¹ Bεε Yerusalemugibu, Yinni Gusunən tōra wee.
Ba koo bεen yānu gura bu bōnu ko bεen nōni biru.
- ² U koo bwesenu kpuro menna nu ka Yerusalemu wōri.
Ba koo ye mwa kpa bu yen yenusu dōo sōku.
Ba koo ka yen tən kurōbu kpuna ka dam.
Kpa bu yen tambun bōnu yoru mwεeri bu ka doona.
Adama ba n̄ be ba tie goomō.
- ³ Saa ye sōra Yinni Gusunō u koo tii sōsi
kpa u ka bwese ni tabu ko nge mε u ra ko tabu sō.
- ⁴ Yen tōo te, u koo win naasu sōndi Olifin guuro
te ta wāa Yerusalemun dee deeru, sōo yari yeru gia.
Olifin guu te, ta koo besira suunuō
saa sōo yari yerun di sere sōo duu yero.
Wōwi baka ya koo yari ten suunu sōo.
Guu ten bee tia ya koo da sōo yēsan nām geu gia
kpa bee tia yu maa da sōo yēsan mām dwaru gia.
- ⁵ Saa ye sōo, i ko i duki dawa win guunun wōwa sōo.
Domi wōwa ye, ya ko n wāawa sere Atiseliō.
I ko i duki suwa nge mε i raa kua
sanam mε tem yīribu bεε deema
Osiasi Yudaban sina bokon waati.
Saa ye sōra Gusunō nen Yinni u koo na ka win tən dεerobu.
- ⁶ Yen tōo te, yam bururam mu n̄ ko n maa wāa.
Pura ya ko n wāa ka sere maa nim mε mu gōsira nge kperu.
- ⁷ Tōo te, ta ko n sāawa nenem te Yinni Gusunō u yē.
Ba n̄ wōkuru ka sōo sōo wunanamō.
Adama yoka, yam bururam mu koo sōosira.
- ⁸ Yen tōo te, nim gem mu koo yari Yerusalemun di

kpa mɛn sukum mu koku mu da nim wõkuɔ
 ge ga wãa sɔɔ yari yeru gia,
 kpa sukum mu da nim wõku ge ga wãa sɔɔ duu yeru
 gia.

Nge mɛya n ko n sãa sɔɔ sãreru ka guran saa.

⁹ Yinni Gusunɔwa u ko n sãa tem kpuron sunɔ.

Wi turowa u ko n sãa Yinni.

Win turon yĩsira tãmbu kpuro ba koo gia.

¹⁰ Isireliban tem kpuro mu koo gɔsia wɔwa

saa Geban di sɔɔ yẽsan nɔm geu gia

n ka da Rimɔɔwɔ Yerusalemun sɔɔ yẽsan nɔm
 dɔwaru gia.

Saa ye sɔɔ, Yerusalemu ya koo yĩsiru yari

kpa ya n wãa yen ayerɔ.

Ya ko n wãawa saa kɔnnɔ ge ba mɔ Benyamɛɛn di,

n ka da kɔnnɔ gbiikuuɔ,

sere ka kɔnnɔwɔ ge ba mɔ gani gɔmbunu.

Saa maa kɔsu yee te ba mɔ Hananɛɛlin di,

n ka girari sina bokon resɛm gama yerɔ.

¹¹ Tɔmba koo sina ye sɔɔ.

Ba ñ maa ye kam koosiamɔ.

Ya ko n wãawa bɔri yɛndu sɔɔ.

¹² Wee nɔni swãa te Yinni Gusunɔ u koo tãmbu kpɛɛ

be ba Yerusalemu tabu wɔri.

Ben wasi koo kɔsiwa ba n ka sɔimɔ.

Ben nɔni yi koo kɔsi ben nɔni wɔrusu sɔɔ,

kpa ben yari yi kɔsi ben nɔsɔ.

¹³ Yen tɔɔ te, nɛ, Yinni Gusunɔ kon wahala baka
 doke ben suunu sɔɔ.

Kpa bu wɔrina bu soona.

¹⁴ Yudaba ba koo tabu ko Yerusalemuɔ,

kpa bu bwese tuku ni nu ka bu sikerɛnɛn dukia
 gurama.

Yera, wura ka sii geesu ka yãa dabinu.

15 Nin dumi ka nin birakosu
 ka nin yooyoosu ka nin ketekunu
 ka sere maa yaa sabe ni nu wãa mi,
 kpuro nu koo dumgbeku mwaara.
 Dumgbeku tia yera ya koo nu deema.

16 Bwese ni nu raa Yerusalemu ye wari,
 nin ni nu tie, nu ko n da newa wão baagere
 nu yiira Gusunã sina bokon wuswaaã,
 wi u sãa wõllu ka tem Yinni,
 kpa nu Kunun tão bakaru ko.

17 Bweseru garu tã kun de
 tu Gusunã sina boko wi u sãa wõllu ka tem Yinni
 yiira

tu sã Yerusalemuã,
 gura kun nemã ten temã.

18 Egibitigibu bã kun de Yerusalemuã
 bu ka Kunun tão bakaru ko,
 gura kun nemã ben temã.

U koo bu wahala dokewa
 nge bwese ni nu yina nu da
 nu Kunun tão bakaru ko.

19 Nge meya u koo Egibitigibu ka bwese ni nu yina
 nu Kunun tão bakaru da Yerusalemuã kua.

20 Yen tão te, ba koo dumin yangirenu são yore bu
 nɛɛ, Yinni Gusunãgia.

Sãa yerun wekenu kpuro nu ko n sãawa nge yãku
 yerun gbãa.

21 Wekenu kpuro nu ko n sãawa Gusunã, wõllu ka
 tem Yinniginu Yerusalemuã ka Yudaã.

Be ba koo yãkuru na,
 bera ba ko n da nu sue
 bu ka ben yãku yaa yike.

Yen tão te são, ba n maa tenkuba wasi sãa yeru mi,
 ba n yãnu daramã.

Bibeli Gusunɔn Gari
The Holy Bible in the Baatonum language of Benin,
also called the Bariba language

copyright © 2013 SIM

Language: Bariba (Baatonum)

Translation by: SIM International

Bariba, Bibeli Gusunɔn Gari

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 1996.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
00601790-b883-5da1-83f2-d05a7fa289a8